

विरुद्धार्थी शब्द

अथ x इति

अजर x जराग्रस्त

अमर x मृत्यु

अधिक x उणे

अलीकडे x पलीकडे

अवघड x सोपे

अंत x प्रारंभ

अचल x चल

अचूक x चुकीचे

अडाणी x शहाणा

अटक x सुटका

अतिवृष्टी x अनावृष्टी

अती x अल्प

अर्थ x अनर्थ

अनुकूल x प्रतिकूल

अभिमान x दुरभिमान

अरुंद x रुंद

अशक्य x शक्य

अंधकार x प्रकाश

अस्त x प्रारंभ

अडचण x सोय

अशक्त x सशक्त

अर्धवट x पूर्ण

अमूल्य x कवडीमोल

असतो x नसतो

अपेक्षाभंग x अपेक्षापूर्ती

अंथरुण x पांघरुण

आरंभ x शेवट

आठवण x विस्मरण

आशा x निराशा

आता x नंतर

आत x बाहेर

आनंद x दुःख
आला x गेला
आहे x नाही
आळशी x उद्योगी
आकर्षण x अनाकर्षण
आकाश x पाताळ
आतुरता x उदासीनता
ओबडधोबड x गुळगुळीत
आदर्श x अनादर्श
आवडते x नावडते
आवश्यक x अनावश्यक
आज्ञा x अवज्ञा
आ॒धी x नंतर
आघाडी x पिछाडी
आजादी x गुलामी
आशीर्वाद x शाप
आस्था x अनास्था
आदर x अनादर
आडवे x उभे
आंधळा x डोळस
ओला x सुका
ओळख x अनोळख
इकडे x तिकडे
इथली x तिथली
इष्ट x अनिष्ट
इमानी x बेझमानी
इच्छा x अनिच्छा
इलाज x नाइलाज
उघडे x बंद
उच x नीच
उजेड x काळोख
उदासवाणा x उल्हासित
उभे x आडवे
उमेद x मरगळ

उंच x बुटका

उतरणे x चढणे

उतम x क्षुद्र

उदघाटन x समारोप

उदास x प्रसन्न

उधार x रोख

उपकार x अपकार

उपदेश x बदसल्ला

उपयोगी x निरूपयोगी

उपाय x निरुपाय

उलट x सुलट

ऊन x सावली

उगवणे x मावळणे

उशिरा x लवकर

उत्तेजन x विरोध

उत्साह x निरुत्साह

उद्धृष्ट x नम

उदार x कंजूष

एकदा x अनेकदा

ऐटदार x केविलवाणा

कर्कश x संजुल

कडक x नरम

कबूल x नाकबूल

कठीण x सोपे

कल्याण x अकल्याण

कष्टाळू x कामचोर

कंटाळा x उत्साह

काळा x पांढरा

कायदेशीर x बेकायदेशीर

कौतुक x निंदा

क्रूर x दयाळू

कोरडा x ओला

किमान x कमाल

कीव x राग

કૃતજ ખૃતધન

કૃપા અવકૃપા

કીર્તિ અપકીર્તિ

ખરે ખોટે

ખાત્રી શંકા

ખાલી વર

ખાદાડ મિતાહારી

ખુલ્લા શાહાણા

ખૂપ કમી

ખરેદી વિક્રી

ગરમ થંડ

ગઢૂલ સ્વચ્છ

ગઢ્ય પદ્ય

ગાવ શહર

ગારવા ઉષ્મા

ગાહક વિક્રેતા

ગુરુ શિષ્ય

ગુપ્ત ઉગડ

ગુણી અવગુણી

ગુણગાન નિદા

ગોડ કડૂ

ગોરા કાળા

ગૌણ મુખ્ય

ચઢ ઉતાર

ચઢણે ઉત્તરણે

ચપળ સુસ્ત

ચાંગલે વાઈટ

ચૂક બરોબર

ચોર ગોલીસ

ચિમુકલા થોરલા

ચિરંજીવ અલ્પજીવી

ઘટ્ટ સૈલ

છોટી મોઠી

છોટેસે મોઠેસે

जड x हलके
जय x पराजय
जन्म x मृत्यु
जवळची x लांबची
जगणे x मरणे
जमा x खर्च
जर x तर
जलद x हळू
जागणे x झोपणे
जास्त x कमी
जागरूक x निष्काळजी
जागृत x निद्रिस्त
जाणे x येणे
जिवंत x मृत
जिंकणे x हरणे
जुने x नवे
जेवढा x तेवढा
जोश x कंटाळा
झोप x जाग
झोपडी x महाल
टंचाई x विपुलता
टिकाऊ x ठिसूळ
ठळक x पुसट
डावा x उजवा
डौलदार x बेढप
तरुण x म्हातारा
तहान x भूक
तुरळक x दाट
ताजी x शिळी
ताल x बेताल
तेजस्वी x निस्तेज
तिरके x सरळ
थंड x गरम
थंडी x उष्मा

थोर x लहान
थोरला x धाकटा
थोडे x जास्त
दया x राग
दयालू x जुलमी
दाट x विरळ
दीन x रात
दिवस x रात्र
दुरित x सज्जन
दुःख x सुख
दुष्काळ x सुकाळ
दुष्ट x सुष्ट
देशभक्त x देशद्रोही
धडधाकट x कमजोर
धर्म x अधर्म
धाडस x भित्रेपणा
धूसर x स्पष्ट
नफा x तोटा
नवे x जुने
नम्रता x उद्धृतपणा
नाजूक x राठ
निद्रा x जागृती
निर्मल x मळकट
निमंत्रित x आगंतुक
निंदा x स्तुती
निर्बंध x मोकळीक
निर्जीव x सजीव
निराश x उत्साही
निःशस्त्र x शस्त्रधारी
निर्भय x भयभीत
नोकर x मालक
नेहमी x क्वचित
नुकसान x फायदा
नेता x अनुयायी

न्याय x अन्याय
पक्की x कच्ची
पडका x धडका
पराक्रमी x भित्रा
परका x स्वकीय
पहिला x शेवटचा
पलीकडे x अलीकडे
परवानगी x बंदी
प्रकाश x अंधार
प्रश्न x उत्तर
प्रामाणिकपणा x लबाडी
प्राचीन x अर्वाचीन
प्रेमळ x रागीट
प्रेम x द्वेष
प्रचंड x चिमुकला
प्रत्यक्ष x अप्रत्यक्ष
प्रतिकार x सहकार
प्रमाण x अप्रमाण
प्रगती x अधोगती
पाप x पुण्य
पात्र x अप्रात्र
पायथा x शिखर
पांढरा x काळा
प्रारंभ x अंत
पुढची x मागची
पुष्कळ x थोडे
पूर्ण x अपूर्ण
पूर्व x पश्चिम
पौर्णिमा x अमावास्या
प्रिय x अप्रिय
फसवी x स्पष्ट
फायदा x तोटा
फार x कमी
फुलणे x कोमेजणे

फुकट x विकत
फिकट x गडद
बहुमान x अपमान
बरोबर x चूक
बलाद्य x कमजोर
बसणे x उठणे
बंद x उघडा
बंधन x मुक्तता
बंडाळी x सुव्यवस्था
बाल x वृद्ध
बाहर x आत
बिघात x दुरुस्ती
बुद्धिमान x निर्बुद्ध
बुद्धिमान x ढ
बेसावध x सावध
बेसूर x सुरेल
भडक x सौम्य
भरती x ओहोटी
भरभर x सावकाश
भले x बुरे
भक्कम x कमकुवत
भय x अभय
भयंकर x सौम्य
भयभीत x निर्भय
भव्य x चिमुकले
भसाडा x मंजुळ
भरती x आहोटी
भान x बेभाम
भारतीय x अभारतीय
भार्यवंत x दुर्भागी
भांडण x सलोखा
भिकारी x सावकार
भूक x तहान
भूषण x दूषण

महान x क्षुद्र
मधुर x कडवट
महाल x झोपडी
मऊ x टणक
मंद x प्रखर
मंजुळ x कर्कश
माता x पिता
माथा x पायथा
माय x बाप
मालक x नोकर
मान x अपमान
माया x द्रवेष
माघारा x सामोरा
मान्य x अमान्य
म्हातारा x तरुण
मिटलेले x उघडलेले
मित्र x शत्रू
मैत्री x दुश्मनी
मोठा x लहान
मोकळे x बंदिस्त
मौन x बडबड
मृत्यू x जीवन
मृदू x कठीण
मुका x बोलका
मूर्ख x शहाणा
यशस्वी x अयशस्वी
यश x अपयश
याचक x दाता
येर्डल x जाईल
योग्य x अयोग्य
रक्षक x मारक
रुडू x हसू
राग x लोभ
राजा x रंक

रुचकर x बेचव
रूपवान x कुरूप
रेखीव x खडबडीत
रिकामे x भरलेले
रोड x सुद्धा
लहानपण x मोठेपण
लक्ष x दुलक्ष
लवकर x उशिरा
लबाड x भोळा
लबाडी x प्रामाणिकपणा
लय x प्रारंभ
लक्ष x दुर्लक्ष
लाडके x नावडते
लांब x जवळ
लांबी x रुंदी
लेचापेचा x भक्कम
लोभी x निर्लोभी
वाकडे x सरळ
वापर x गैरवापर
वृद्ध x तरुण
विचार x अविचार
विद्यार्थी x शिक्षक
विश्वास x अविश्वास
विलंब x त्वरा
विशेष x सामान्य
विद्वान x अडाणी
विष x अमृत
विरोध x पाठिंबा
विसरण x आठवणे
वेडा x शहाणा
वेगात x हळूहळू
व्यवस्थित x अव्यवस्थित
शत्रू x मित्र
शहर x खेडे

शकून x अपशकून

शाप x वर

शंका x खात्री

शेवट x सुरवात

श्वास x निःश्वास

शिखर x पायथा

शिकारी x सावज

शिस्त x बेशिस्त

शिक्षा x शाबाशकी

शीतल x उष्ण

शीत x अशीत

शक्य x अशक्य

शेंडा x बुड़खा

शुटूध x अशुटूध

शूर x भित्रा

श्रीमंत x गरीब

श्रेष्ठ x कनिष्ठ

सकाळ x संध्याकाळ

सज्जन x दुर्जन

सदाचार x दुराचार

सभ्य x असभ्य

सतर्क x बेसावध

सतेज x निस्तेज

समाधान x असमाधान

सरस x निरस

समान x असमान

समृद्धी x दारिद्र्य

सत्य x असत्य

सरळ x वाकडा

संवाद x विसंवाद

स्वच्छ x धाणेरडा

स्वतंत्र x परतंत्र

स्वस्थ x बेचैन

स्वहित x परमार्थ

स्वदेश x परदेश
स्तुती x निंदा
स्वस्त x महाग
स्वाधीन x पराधीन
स्वागत x निरोप
स्वार्थ x परमार्थ
स्वार्थी x निःस्वार्थी
स्पष्ट x अस्पष्ट
सावध x बेसावध
साहसी x भित्रा
सार्थ x व्यर्थ
साम्य x फरक
सान x थोर
सावकाश x पटकन
सार्वजनिक x खाजगी
सानुली x मोठी
सामुदायिक x वैयक्तिक
स्थिर x अस्थिर
सुप्रसिद्ध x कुप्रसिद्ध
सुरक्षित x असुरक्षित
सुख x दुःख
सुटका x अटक
सुशिक्षित x अशिक्षित
सुगंध x दुर्गंध
सुंदर x कुरूप
सुटैवी x दुर्दैवी
सुरुवात x शेवट
सुभाषित x कुभाषित
सूर्योदय x सूर्यास्त
सोपे x कठीण
सोय x गैरसोय
सौजन्य x उद्घटपणा
सेवक x मालक
हळ x जलद

हसणे x रडणे
हलके x जड
हजर x गैरहजर
हसतमुख x रडततोड
हार x जीत
हिम्मत x भय
हिंसक x अहिंसक
हिरमुसलेला x उत्साही
हित x अहित
हिशेबी x बेहिशेबी
हीन x दर्जदार
हुशार x मठ्ठ
होकार x नकार
क्षमा x शिक्षा
ज्ञान x अज्ञान